

دامستیک

انجمن علمی - دانشجویی گروه مهندسی علوم دامی دانشگاه تهران؛ بهار ۱۴۰۰

https://domesticsj.ut.ac.ir/article_82995.html

ارتباطات علمی

معرفی مرکز اصلاح نژاد و بهبود تولیدات دامی کشور

[Introduction of National Animal Breeding Center and Promotion of Animal Products]

نجمه رسولی^{۱*} و زهرا ندایی فرد^۲

^۱ دانشجویان کارشناسی گروه مهندسی علوم دامی پردیس کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران، کرج، ایران

معرفی

علم اصلاح نژاد در کنار دیگر علوم مرتبط با دامپروری به عنوان یکی از ابزارهای مهم برای بهبود کمی و کیفی تولیدات دامی مورد توجه و استفاده متخصصین دامپروری قرار دارد. بهبود کمی و کیفی تولیدات دامی از طریق ارتقای پتانسیل ژنتیکی دام‌ها همگام با کمک به بهبود شرایط محیطی و مدیریتی از اهداف اولیه مراکز اصلاح نژادی است. مرکز اصلاح نژاد دام با تکیه بر تجربیات چندین ساله خود در زمینه اجرای طرح‌های اصلاح نژادی و با بهره‌گیری از جدیدترین تکنیک‌ها و امکانات سخت‌افزاری و نرم‌افزاری موجود در دنیا طرح‌های اصلاح نژاد گاوهای اصیل، گاوهای آمیخته، گاوهای بومی، گوسفند، بز و گاو میش در سطح کشور را هدایت می‌نماید.

شکل‌گیری این مرکز با واردات گاوهای اصیل جهت بهره‌برداری صنعتی و اصلاح نژادی از اوایل دهه ۱۳۱۰ هجری شمسی به شکل محدودی آغاز شد. در سال ۱۳۱۲ واحدی به نام مرکز اصلاح نژاد دام و طیور در اداره کشاورزی (فلاحت وقت) تأسیس و تعدادی گاو اصیل شامل ۱۶ رأس گاو سمینتال و ۵۰ رأس از نژادهای فرانسوی شامل مونت‌بیلیارد (Montbéliarde)، تارانتر، تاشته، براون سوئیس و جززی وارد ایران شدند. گاوهای نر در مؤسسه دولتی بریانک که در حومه تهران واقع بود، نگهداری شده و از طریق آمیزش طبیعی، اصلاح نژاد و آمیخته‌گری آن‌ها آغاز گردید. مؤسسه دولتی بریانک وابسته به وزارت کشاورزی (فلاحت وقت)، پس از مدتی تعطیل و مرکز اصلاح نژاد گاو مهرآباد، در جوار فرودگاه مهرآباد فعلی در تهران مورد بهره‌برداری قرار گرفت. تا قبل از سال ۱۳۲۹ اصلاح نژاد گاوها به صورت لقاح طبیعی در چهار ایستگاه دولتی واقع در تجریش، بریانک، شهر ری و اسماعیل‌آباد استان تهران انجام می‌شد. در هر یک از این ایستگاه‌ها تعداد ۴-۵ رأس گاو نر وارداتی از نژادهای ذکر شده نگهداری می‌شدند. از این رو دامداران، جهت تلقیح طبیعی گاوهای ماده خود به این مراکز مراجعه می‌کردند.

*نویسنده مسئول: najmeh.rasuli1999@gmail.com

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۳/۱۹ تاریخ بازنگری: ۱۴۰۰/۰۳/۲۵ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۳/۲۷ تاریخ انتشار آنلاین: ۱۴۰۰/۰۳/۲۸

رفرنس‌دهی: رسولی، ن، ندایی فرد، ز. معرفی مرکز اصلاح نژاد و بهبود تولیدات دامی کشور. علمی-ترویجی (حرفه‌ای) دامستیک، ۱۴۰۰، ۲۱(۱): ۵۶-۶۲.

AnimSSAUT

ادامه معرفی مرکز اصلاح نژاد

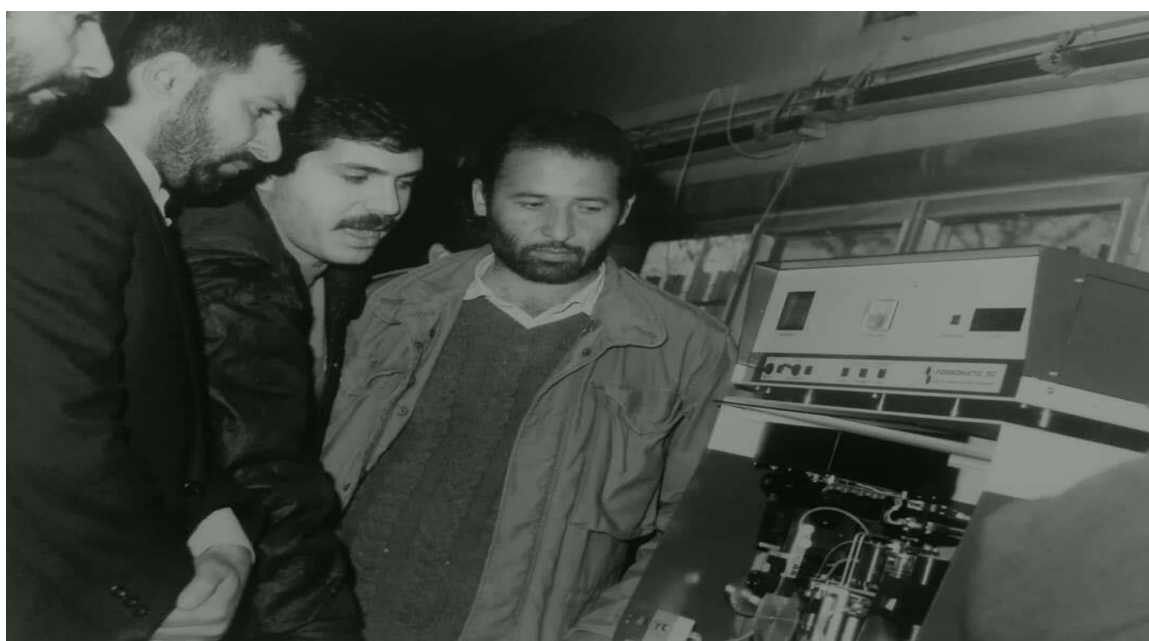
- در سال ۱۳۲۹، بنگاه دامپروری تأسیس و فعالیت‌های تلقیح مصنوعی زیر نظر آن با استفاده روش اسپیکولم (Speculum) و اسپرم رقیق شده انجام می‌گرفت.
 - از سال‌های ۱۳۳۳-۱۳۴۲، مؤسسه بررسی‌های اصلاح‌نژادی در مهرآباد جنوبی شهرستان تهران راه‌اندازی و با وارد نمودن هشت رأس گاو نر نژاد براون سوئیس خالص و ترویج استفاده از اسپرم رقیق شده، روش تلقیح رکتوواژینال (Recto-vaginal technique) مورد استفاده قرار گرفت.
 - از سال‌های ۱۳۴۲-۱۳۴۴، تولید اسپرم منجمد با استفاده از یخ خشک و الکل ایزوپروپیل انجام گرفت.
 - در سال ۱۳۴۴، مؤسسه بررسی‌های اصلاح‌نژادی به محل فعلی مرکز اصلاح‌نژاد (جاده مشکین دشت کرج) منتقل گردید و با وارد نمودن تعدادی گاو نر خالص از نژاد هلشتاین تولید اسپرم ادامه یافت.
 - در سال ۱۳۵۰، با ورود تجهیزات مورد نیاز تولید اسپرم با استفاده از ازت مایع و روش‌های جدید اتخاذ گردید.
 - در سال ۱۳۶۲، فعالیت رسمی گروه‌های ثبت مشخصات و رکوردگیری آغاز به کار کرد.
 - از سال‌های ۱۳۶۲-۱۳۶۵، تشکیل گله‌های خالص ثبت شده با وارد نمودن ۱۶۵۰ رأس تلیسه خالص ثبت شده از کشور کانادا و فعالیت جدی و گسترده گروه‌های ثبت مشخصات، رکوردگیری، آمار و اطلاعات، آموزش و تولید صورت گرفت.
 - در سال ۱۳۶۵، تشکیل مراکز (هسته‌های) اصلاح‌نژادی در استان‌ها، به منظور اجرا و گسترش برنامه اصلاح‌نژاد گاو در سطح کشور و انتقال بخشی از عملیات به استان‌ها آغاز شد.
 - در سال ۱۳۶۷، آزمایشگاه شیر مرکز جهت آنالیز نمونه‌های شیر برای درصد چربی و پروتئین (شکل ۱) تجهیز گردید.
 - از سال‌های ۱۳۶۶-۱۳۷۲، عملیات احداث ایستگاه مرکز آزمون نتایج گاو (تست‌اژ) آغاز شد.
 - در سال ۱۳۷۲، اولین جشنواره گاو هلشتاین (شکل ۲) برگزار شد.
 - در سال‌های ۱۳۷۲-۱۳۷۴، تغییر نام از بهبود تولید شیر به مرکز اصلاح‌نژاد دام، تشکیل کمیته مرکزی ارزیابی تپ و آموزش نیروهای ارزیاب آن در سطح کشور، معرفی گاوهای نر پروف شده کشور برای اولین بار در داخل کشور، شروع فعالیت بخش‌های اصلاح‌نژاد گوسفند، بز، گاو بومی، گاوهای
- از سال ۱۳۳۰ تلقیح مصنوعی گاو با استفاده از اسپرم‌های تازه آغاز شد. پس از کسب تجارب کافی، از سال ۱۳۴۱ با وارد نمودن ۵۰۰ دُز اسپرم منجمد از کشور آمریکا، تلقیح مصنوعی گاو به روش منجمد نیز آغاز گردید. در دهه‌ی ۴۰ به ویژه از سال‌های ۱۳۴۳ و ۱۳۴۴ واردات تلیسه و گاوهای ماده نژاد هلشتاین از سویه‌های مختلف اسرائیلی، آمریکایی، دانمارکی، هلندی، انگلیسی، آلمانی، براون سوئیس و جزری آغاز شد و به تدریج حجم واردات تلیسه افزایش پیدا کرد. در سال ۱۳۵۰، این مرکز به مرکز اصلاح‌نژاد و بهبود شیر در مشکین‌آباد کرج منتقل گردید. از سال ۱۳۷۱ به علت اجرای طرح تأمین تلیسه اصیل در داخل کشور، واردات تلیسه از خارج کشور متوقف شده و سیاست توسعه گاوداری‌های صنعتی با استفاده از جمعیت نژادهای صنعتی داخلی مورد توجه قرار گرفت.
- در خصوص دام‌های سبک، واردات گوسفند نژاد مرینوس از کشور فرانسه در زمان اداره فلاح‌ت ایران در سال ۱۳۱۴ هجری شمسی صورت گرفته است. اداره مزبور ابتدا گله گوسفند نژاد مرینوس وارد شده را در ورامین مسقر کرده و سپس به علت عدم سازگاری حیوانات با آب و هوای ورامین که منجر به بروز تلفات گردید، به حیدرآباد شهرستان کرج انتقال داده شد. در آن سال‌ها از قوچ‌های این گله برای آمیخته‌گری با نژادهای محلی، به ویژه در استان اصفهان، نیز استفاده شده است.
- در خصوص فعالیت این مرکز در زمینه اسب نیز در دوره پهلوی، نژادهای اسب مجاری وارد ایران گردید که در مزرعه جلیل‌آباد ورامین، پرورش و نگهداری می‌شدند. علاوه بر این، از اسب‌های نژاد سیلمی‌هائی (Stallion) در منطقه ورامین و سایر مناطق ایران از جمله بجنورد، میاندوآب و برخی از شهرستان‌های دیگر توزیع و آمیخته‌گری بین این نژاد و نژادهای ایرانی انجام شد. نژاد اسب انگلیسی نیز در همین بازه زمانی وارد ایران شد. به علاوه، از دهه‌ی ۱۳۵۰ به بعد نیز تعداد زیادی اسب نژاد توربرد (Thoroughbred) وارد ایران شده است.

تاریخچه فعالیت‌های شاخص مرکز اصلاح نژاد و بهبود تولیدات

دامی کشور

- تا پیش از سال ۱۳۲۹ خدمات اصلاح‌نژادی در چهار ایستگاه تلقیح گاو در استان تهران و تعدادی نیز در دیگر استان‌ها و از طریق انجام تلقیح طبیعی گاوها با استفاده از گاو نر نژادهای براون سوئیس، تاشته، مونت‌بیلیارد، تارانتر و سمینتال ارائه می‌گردید.

- در سال ۱۳۷۶، واگذاری مرکز آزمون گاوهای شیری (تست‌اژ) به بخش غیردولتی (شرکت نهاده‌های دامی جاهد) صوت گرفت.
- در سال ۱۳۸۶، دفتر بهبود تولیدات دامی و مرکز اصلاح‌نژاد دام کشور با هم ادغام شدند و نام مرکز اصلاح‌نژاد دام کشور به مرکز اصلاح‌نژاد دام و بهبود تولیدات دامی تغییر پیدا کرد.
- آمیخته و گاو میش و همچنین اولین لیست ارزش ارثی گاوهای ماده تحت پوشش در سطح کشور استخراج و ارائه گردید.
- در سال‌های ۱۳۷۵-۱۳۷۶، افتتاح و بهره‌برداری از مرکز آزمون گاوهای شیری به منظور تکمیل چرخه اصلاح‌نژاد گاو، گسترش جمع‌آوری اطلاعات از طریق شبکه‌های کامپیوتری در سراسر کشور و راه‌اندازی شبکه اطلاع‌رسانی مرکز (شکل ۳) انجام شد.

شکل ۱- تجهیز آزمایشگاه شیر مرکز با حضور وزیر وقت جهاد سازندگی در سال ۱۳۶۷

شکل ۲- سومین جشنواره گاو هلشتاین ایران در محل ورزشگاه آزادی تهران، سال ۱۳۷۲

شکل ۳- افتتاح مرکز آزمون نتاج گاوهای شیری ایران با حضور رئیس جمهور وقت، خرداد ماه سال ۱۳۷۵

وظایف و تکالیف مرکز اصلاح نژاد و بهبود تولیدات دامی

حمایت و پیگیری‌های لازم در راستای تأمین و تدارک آن‌ها از طریق مراجع ذیربط.

- نظارت بر اجرای طرح‌ها و پروژه‌های اصلاح نژاد دام در کشور.
- نظارت بر اجرای اثربخشی فعالیت‌های مربوط به پرورش و اصلاح نژاد و اتخاذ تدابیر لازم به منظور اصلاح سیاست‌ها و برنامه‌های مربوطه.
- همکاری و نظارت بر اجرای طرح‌های الگویی پرورش و اصلاح نژاد دام در مناطق مختلف کشور و به کارگیری نتایج حاصله.
- تعیین نیازهای تحقیقاتی، آموزشی، ترویجی و تدوین استانداردهای مربوطه در زمینه‌ی پرورش، اصلاح نژاد و اعلام آن به واحدهای ذیربط.
- بسترسازی به منظور تشویق سرمایه‌گذاری با استفاده از تسهیلات بانکی و اعتباری درخصوص تجهیز و توسعه‌ی امکانات در فعالیت‌های مربوط به پرورش و اصلاح نژاد.
- هدایت واحدهای اجرایی جهت استفاده از روش‌های جدید اصلاح نژادی در چارچوب سیاست‌ها و برنامه‌های معاونت امور تولیدات دامی در ستاد وزارت‌خانه.
- همکاری در تهیه، تدوین و اجرای برنامه‌های ملی برای حفاظت از تنوع ژنتیکی دام‌های بومی و تشکیل بانک ژن.

- طراحی و ایجاد شبکه مناسب برای تبادل اطلاعات اصلاح نژادی و تولیدی در سطح کشور برای هر یک از گونه‌ها و نژادهای دامی تا سطح مزرعه و متناسب با نوع صفات و اهداف مورد نظر.
- همکاری در مطالعات و بررسی‌های لازم به منظور به دست آوردن شناخت جامع از وضعیت ژنتیکی دام موجود و تعیین نیازها و اولویت‌های اصلاح نژادی و بهبود تولیدات دامی.
- تهیه، تنظیم و پیشنهاد خط مشی‌های اجرایی اصلاح نژادی و بهبود تولیدات دامی در چارچوب سیاست‌های کلان دامپروری کشور.
- تهیه و تدوین برنامه ملی اصلاح نژادی و بهبود تولیدات دامی انواع گونه‌های دامی، هدایت و نظارت لازم به منظور تهیه برنامه‌های منطقه‌ای و استانی.
- تهیه و تنظیم ضوابط و دستورالعمل‌های فنی مربوط به فعالیت‌های اصلاح نژادی و بهبود تولیدات دامی و نظارت بر اجرای آن.
- نیازسنجی و برآورد نیاز کشور به واردات مواد اولیه، لوازم و تجهیزات مربوط به پرورش و اصلاح نژاد دام، همچنین

- تهیه و تنظیم ضوابط و دستورالعمل‌های فنی مربوط به صادرات و واردات مواد ژنی (اسپرم، جنین، دام زنده و غیره) گونه‌های مختلف دامی در کشور و نظارت بر اجرای آن‌ها.
- ارتباط با مجامع علمی و فنی مرتبط در داخل و خارج از کشور به منظور انتقال آخرین دستاوردهای علمی و تحقیقاتی و کاربرد آن در طرح‌های پرورش و اصلاح‌نژاد.
- همکاری در تهیه و تنظیم ضوابط و دستورالعمل‌های فنی مربوط به تشکیل انجمن‌های نژادی و تشکلهای تخصصی مرتبط به عنوان بازوی اجرایی طرح‌های پرورشی و اصلاح‌نژادی در بخش غیردولتی و نظارت بر فعالیت آن‌ها.
- برنامه‌ریزی در جهت توسعه میادین عرضه دام و مراکز جمع‌آوری شیر خام.
- برنامه‌ریزی در جهت توسعه و بهبود پرورش و اصلاح دام‌های ورزشی، با همکاری فدراسیون‌های مربوطه و مزارع مردمی.
- تهیه و تدوین ضوابط، معیارها و دستورالعمل‌های فنی مورد نیاز و همچنین استانداردهای مربوط به تولیدات و محصولات دامی با همکاری واحدهای ذیربط.
- هدایت واحدهای استانی در جهت تهیه و تنظیم برنامه‌ها و نظارت بر اجرای طرح‌های توسعه پرورش و اصلاح‌نژاد دام و بهبود تولیدات آن‌ها در مناطق مختلف کشور.
- همکاری با واحدهای ذیربط در جهت تدوین سیاست‌ها و برنامه‌های تنظیم بازار و مدیریت مؤثر بر عرضه و تقاضای تولیدات دامی.
- همکاری و هماهنگی با صنایع تبدیلی وابسته به تولیدات دامی جهت فرآوری تولیدات دامی.
- همکاری و هماهنگی با واحدهای ذیربط در جهت توسعه تشکلهای، دفاتر خدمات فنی دامپروری و حمایت از بهره‌برداران در چارچوب سیاست‌ها و برنامه‌های مصوب.
- همکاری در تهیه و تدوین نیازهای فنی و تخصصی برای برگزاری گردهمایی‌ها، نمایشگاه‌ها، جشنواره‌ها و پیشنهاد دوره‌های علمی و تخصصی مرتبط با پرورش و اصلاح‌نژاد دام.
- برنامه‌ریزی و تدوین اهداف و امور اجرایی ایستگاه‌ها، مراکز اصلاح‌نژادی و تولیدکننده مواد ژنی و همچنین نظارت بر تحقق اهداف تعیین‌شده در مراکز مزبور.
- تعیین حد نصاب زمین مورد نیاز برای ایجاد مزارع پرورش انواع گونه‌های دامی.
- تعیین جمعیت دامی کشور و برآورد تولیدات آن‌ها (تولیدات اصلی شامل شیر خام، گوشت قرمز، تولیدات فرعی از جمله پوست، پشم و آلیشات خوراکی و غیرخوراکی).
- ارتباط با سازمان‌های آماری کشور از جمله مرکز آمار ایران در زمینه آمار دامی کشور و اجرای طرح‌های آمارگیری.
- همکاری با سایر دستگاه‌های ذیربط در خصوص واردات و صادرات محصولات دامی.
- تعیین قیمت تمام شده شیر خام و گوشت قرمز و انعکاس نتایج به دستگاه‌های ذیربط.
- پاسخ‌گویی به مسائل مرتبط با دامپروری کشور، مطرح شده توسط نمایندگان محترم مجلس و دستگاه‌های نظارتی و سازمان‌های جهاد کشاورزی استان‌ها.
- برنامه‌ریزی در خصوص ایجاد زنجیره‌های تولید شیر و گوشت قرمز در کشور و نظارت بر نحوه عمل زنجیره‌ها.

گروه‌های تخصصی این مجموعه شامل:

گروه پرورش و اصلاح‌نژاد دام سنگین، گروه پرورش و اصلاح‌نژاد دام سبک، گروه تکنیک‌های تولیدمثلی، گروه فناوری داده‌های اصلاح‌نژادی، گروه امور بهبود تولیدات دامی، گروه داده‌های اصلاح‌نژادی، واحد طرح و توسعه پرورش شتر، گروه برنامه‌ریزی، کمیته صادرات و واردات مواد ژنی، واحد هویت‌گذاری، آزمایشگاه بیوتکنولوژی، آزمایشگاه شیر و واحد بهبود مدیریت دامداری‌ها (DHI) است که در ادامه به طور خلاصه به برخی از وظایف آن‌ها اشاره شده است.

❖ گروه پرورش و اصلاح‌نژاد دام سنگین

یکی از گروه‌های تخصصی مرکز اصلاح‌نژاد و بهبود تولیدات دامی از مجموعه معاونت امور تولیدات دامی وزارت جهاد کشاورزی است که در راستای وظایف محوله قانونی سازمانی و قوانین و مقررات دستگاه‌های دولتی در امور مربوط به گونه‌ها و نژادهای دام سنگین از جمله گاو (گاو اصیل شیری، گوشتی، دو منظوره، بومی و آمیخته)، گاو میش، اسب و شتر فعالیت می‌نماید. غالب فعالیت‌های این گروه در راستای امور مربوط به بخش تولی‌گری (سرپرستی) و حاکمیتی است و مسئولیت سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و نظارت در پرورش، اصلاح‌نژاد و بهبود ژنتیکی گونه‌های دام سنگین (گاو، گاو میش و شتر) با

❖ کمیته صادرات و واردات مواد ژنی

در اهداف و سیاست‌های معاونت امور دام علاوه بر استفاده از تکنیک‌های اصلاح نژادی از جمله تلقیح مصنوعی، انتقال جنین، اسپرم‌گیری، تبادل ژنتیکی و شناسایی، انتخاب و تکثیر ژن‌های مطلوب و در نهایت ایجاد پیشرفت ژنتیکی از طریق استفاده از ژن‌های برتر و رسیدن به دام نر برتر ضروری است. در همین راستا صادرات و واردات مواد ژنی به منظور افزایش بهره‌وری و حفظ تنوع ژنتیکی در جمعیت دامی کشور و استفاده از ژنتیک برتر در تولید، تأمین و انتخاب گوساله‌های نر برتر و معرفی آن‌ها به مراکز تولیدکننده اسپرم در کشور انجام می‌گردد.

❖ وظایف و فعالیت‌های آزمایشگاه بیوتکنولوژی

الف) آزمایشگاه ژنتیک مولکولی

۱. تشخیص بیماری‌های ژنتیکی دامی با استفاده از تکنیک‌های بیولوژی مولکولی.
۲. تشخیص بیماری‌های ویروسی مواد ژنی از جمله اسپرم با استفاده از تکنیک‌های بیولوژی مولکولی.
۳. همکاری در مطالعه ژن‌های مرتبط با صفت تولیدی و تولیدمثلی جمعیت‌های دامی کشور.
۴. تهیه بانک DNA جهت شناسایی و حفظ ذخایر ژنتیکی.
۵. انجام آزمایش‌های بیان ژن.

ب) آزمایشگاه میکروبی شناسی

- این بخش، آزمایش‌های باکتری‌شناسی، قارچ‌شناسی و ویروس‌شناسی را پوشش می‌دهد.
۱. شناسایی و آنالیز میکروبی‌های (باکتری- قارچ) موجود در مواد ژنی، مواد و وسایل به کار گرفته شده در پروسه‌ی فرآوری.
 ۲. انجام کلنی کانت (Colony count).
 ۳. شناسایی ویروس‌های (Infectious Bovine IBR و Bovine Leukosis Virus) BLV، Rhinotracheitis و BVD (Bovine Viral Diarrhea) در سرم گاوها با استفاده از تکنیک ELISA.

طرح‌ها و پروژه‌های در دست اجرای مؤسسه

۱. طرح هویت‌دار کردن جمعیت دامی
۲. طرح افزایش تولید شیر خام و گوشت قرمز
۳. طرح حفظ و حراست منابع ژنی و اصلاح نژاد دام و طیور
۴. فعالیت توسعه عملیات اصلاح نژاد دام روستا

همکاری سایر مراکز در خصوص حفظ و حراست از نژادها و گونه‌های بومی، به عنوان ذخایر ژنتیکی کشور را عهده‌دار می‌باشد.

❖ گروه پرورش و اصلاح نژاد دام سبک

گروه پرورش و اصلاح نژاد دام سبک با هدف توسعه و ساماندهی بخش دام سبک کشور راه‌اندازی شده است. این گروه طی سال‌های ۱۳۶۸ تا ۱۳۸۹ با اجرای طرح محوری اصلاح نژاد گوسفند و بز و توزیع قوچ و بز نر اصلاح‌شده و ترویج استفاده از تلقیح مصنوعی در راستای افزایش راندمان تولید در گوسفند و بز بومی اجرا گردیده است. در سال ۱۳۸۶ با ایجاد تغییراتی در طرح محوری قوچ، پروژه اصلاح نژاد دام روستا راه‌اندازی شد؛ به گونه‌ای که اجرای این پروژه با همکاری پیمان‌کاران بخش خصوصی انجام گرفت و از سال ۱۳۹۱ پروژه تولید ترکیب ژنتیکی با هدف ایجاد دام‌های پُر تولید و سازگار با شرایط محیطی کشور به کمک آمیخته‌گری نژادهای بومی با نژادهای پُر تولید خارجی در حال اجرا می‌باشد.

❖ گروه تکنیک‌های تولیدمثلی

این گروه در رابطه با روش‌های مختلف تولیدمثل دام، آموزش و بازآموزی تکنیک‌های مورد استفاده، نظارت و ارزیابی عملکرد مأمورین تلقیح مصنوعی، هدایت عملیات انتقال جنین، تولید اسپرم و همچنین نظارت فنی و بهداشتی بر مراکز تولید اسپرم و جنین فعالیت می‌نماید.

❖ گروه فناوری داده‌های اصلاح نژادی

گروه فناوری داده‌های اصلاح نژادی در زمینه‌ی تهیه و پشتیبانی سخت‌افزاری و نرم‌افزاری پروژه‌ها و طرح‌های مرکز فعالیت دارد.

❖ گروه برنامه‌ریزی

این گروه با توجه به اسناد بالادستی (برنامه‌های توسعه کشور، برنامه‌های راهبردی موجود و غیره) و با همکاری گروه‌های تخصصی مرکز اصلاح نژاد و بهبود تولیدات دامی کشور اقدام به تدوین طرح‌ها و پروژه‌ها جهت ارائه به دفتر مشاور معاون وزیر در امور برنامه‌ریزی معاونت امور تولیدات دامی می‌نماید و پس از تصویب طرح‌ها و پروژه‌ها اقدام به پیش‌بینی اعتبارات مورد نیاز سالانه بر اساس شرح عملیات مورد نظر نموده و در نهایت می‌توان پس از تصویب اعتبارات سالانه نظارت بر هزینه کرد؛ اعتبارات تخصیصی در قالب موافقت نامه‌های مبادله شده با سازمان برنامه و بودجه کشور و دستورالعمل‌های مصوب بر عهده این گروه است.

مواردی از سیاست‌های این مرکز به تفکیک امور مرتبط به شرح ذیل می‌باشند:

• در زمینه دام سنگین

بخش نژادهای دام اصیل

۱. آمایش سرزمینی توسعه واحدهای گاوآورداری صنعتی (با تأکید بر نهاده‌ها و مباحث زیست محیطی).
۲. خود اتکایی در امر تولید و توزیع مواد ژنی.
۳. تسهیل در امر صادرات مواد ژنی (اعم از اسپرم و تلیسه).
۴. تشکیل جمعیت رفرنس و ارزیابی ژنومی.
۵. شاخص‌های اقتصادی.
۶. بهره‌وری و بهبود مدیریت در واحدهای دامپروری صنعتی.

بخش پرورش گاو میش و گاو بومی

۱. توسعه واحدهای پرورش گاو میش صنعتی و نیمه‌صنعتی در مناطق جنوب غربی، شمال و شمال غرب کشور.
۲. افزایش جمعیت و تولید واحدهای پرورش گاو میش و بهبود مدیریت با تکیه بر منابع داخلی و خودکفایی در تولید کره حیوانی.
۳. سازمان‌دهی تولیدات و توسعه صنایع تبدیلی فرآورده‌های گاو میش.
۴. اصلاح نژاد گاو میش ایرانی و تولید مواد ژنتیکی از منابع داخلی.

بخش آمیخته‌گیری

۱. توسعه ترکیب نژادی از نژادهای دومنظوره و خالص شیری با دام‌های بومی.
۲. ترمینال کراس (Terminal cross) در امر خودکفایی در تأمین گوشت و افزایش بهره‌وری.
۳. تولید مواد ژنی از نژادهای ترکیب نژادی و توزیع آن در واحدهای روستایی به منظور تثبیت سهم خونی دام‌های بومی.
۴. توسعه پایدار پرورش گاو در واحدهای روستایی با سیستم‌های آمیخته‌گری (Cross breeding) به منظور افزایش بهره‌وری.

بخش پرورش اسب

۱. هویت‌گذاری نژاد اسب‌های موجود در کشور.
۲. پرورش و اصلاح نژاد اسب‌های ایرانی.
۳. حفظ و حراست از نژادهای بومی و نژادهای در خطر انقراض.
۴. صادرات محور شدن تولیدات اسب کشور.

• در زمینه بهبود تولیدات دامی

۱. گسترش زنجیره‌های تولید شیر و گوشت کشور به منظور افزایش بهره‌وری تولید و حذف واسطه‌های غیرضروری.
۲. کاهش قیمت تمام شده محصولات دامی (شیر خام و گوشت قرمز).
۳. واقعی نمودن قیمت دام اعلام شده به بیمه محصولات کشاورزی به منظور جلوگیری از متضرر شدن دامداران در جبران خسارت.
۴. بروزرسانی فرمول‌های تعیین قیمت تمام شده شیر خام و گوشت قرمز با همکاری تشکل‌های دامی.

سپاسگزاری

بدینوسیله از همکاری تمامی اعضای محترم مرکز اصلاح نژاد و بهبود تولیدات دامی کشور که ما را در هر چه بهتر معرفی نمودن این مرکز یاری نمودند، تشکر و قدردانی می‌گردد.

منابع

سایت رسمی مرکز اصلاح نژاد دام کشور (<http://abc.org.ir>)

Publisher Note

Animal Science Students Scientific Association, Campus of Agriculture and Natural Resources at the University of Tehran

Submit Your Manuscript:

https://domesticjsj.ut.ac.ir/contacts?_action=loginForm